

MZ-TB-P5-K1-W5 (C)

Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding

Oefenopdracht C

Niveau 4

Crebo: 23181

Cohort: Geldig vanaf 01-08-2015

Colofon

- Daar waar zij staat, wordt ook hij bedoeld en omgekeerd.
- Waar cliënt staat, kan ook worden gelezen: zorgvrager, patiënt, kind, bewoner, deelnemer.
- Met ondersteuningsplan wordt ook bedoeld: plan van aanpak, zorgplan, trajectplan, zorgleefplan, elektronisch patiëntendossier, zorgdossier, woonplan, activiteitenplan en begeleidingsplan en omgekeerd.
- Met ondersteunen wordt ook bedoeld: zorgen dat, begeleiden, motiveren, coachen, enthousiasmeren, activeren, sturen, ondersteunen als zorg overnemen.
- De term naastbetrokkenen wordt gebruikt voor; ouders, verzorgers, familie, vrienden, wettelijke vertegenwoordigers, mantelzorgers en vrijwilligers en het cliëntstelsel

Lizette Jolink (Ontwikkelteamleider)

Maria de Greeff

Petra op 't Root

Laila Stoffers

Hilde Swierenga

© 2016 Consortium Beroepsonderwijs

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, **opgeslagen** in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, namelijk elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de Stichting Consortium Beroepsonderwijs.

Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding

Inleiding

Soms heeft een cliënt hulp en ondersteuning nodig bij het opvoeden van de kinderen. Als thuisbegeleider geef je voorlichting over opvoeden, de ontwikkelingsfase van het kind en het en het omgaan met ziekten/handicaps, met als doel dat het opvoedingsklimaat verbetert.

Oriënteren

Bronnen

- De Wegwijzer

Opdracht

1. Ondersteun en begeleidt de cliënt bij de opvoeding van de kinderen.

- Bepaal samen met je begeleider welke cliënt je kunt ondersteunen.
- Bespreek met de cliënt de opvoedingssituatie en de ervaren problemen:
  - inventariseer op welke manier de kinderen worden opgevoed;
  - hoe de culturele en/of religieuze achtergronden in de opvoeding tot uiting komen;
  - welke problemen de cliënt ervaart;
  - hoe jij de cliënt gaat ondersteunen.
- Maak samen met de cliënt een plan van aanpak.
- Voer je plan van aanpak uit. Bied ondersteuning bij het opvoeden:
  - voer samen met het gezin de dagelijkse bezigheden uit;
  - observeer de gezinssituatie. let op: grenzen stellen, omgaan lastig gedrag, vertraging in ontwikkeling etc.;
  - let op de groepsdynamica binnen het gezin;
  - bespreek de uitkomst van je observaties met de cliënt.
- Coach de cliënt in het verbeteren van de opvoedingssituatie, dit betekent:
  - kies n.a.v. je observaties een begeleidingsmethodiek waarmee de cliënt kritisch naar zichzelf en zijn opvoeding leert kijken. Houd rekening met de ervaren problemen;
  - bespreek de groepsdynamica binnen het gezin;
  - geef voorlichting en advies over de groepsdynamica; wat kan er anders en hoe;
  - bedenk, zo mogelijk met de cliënt, oplossingen om de opvoedingssituatie te verbeteren;
  - zet je kennis, expertise en vaardigheden in met betrekking tot de pedagogische ondersteuning; toon voorbeeldgedrag;
  - stimuleer de cliënt om alternatieven uit te proberen;
  - motiveer de cliënt om moeilijkheden te overwinnen;
  - luister actief;
  - stem je communicatie af op de cliënt; kies een begrijpelijke manier en wees open en duidelijk;
  - handel professioneel en adequaat;
  - ga discreet om gevoelige zaken en vertrouwelijke informatie;
  - houd rekening met de patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en protocollen.
- Mochten kinderen of anderen vanwege de situatie gevaar lopen, schakel dan, bij voorkeur met toestemming van de cliënt, derden in conform de meldcode.

2. Schrijf een verantwoordingsverslag.

- Verantwoord de keuzes die jij hebt gemaakt in het ondersteunen van de cliënt bij de opvoeding in relatie tot:
  - hoe en waarin je de pedagogische ondersteuning hebt afgestemd op de culturele en/of religieuze achtergrond van de cliënt en naastbetrokkenen;
  - op welke manier heb jij pedagogische ondersteuning geboden met betrekking tot de groepsdynamica?
    - welke pedagogische alternatieven/oplossingen heb je geboden?

- het stellen van doelen en het motiveren om deze te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
  - motiveer welke motivatiemethodiek je hebt toegepast
  - welke kansen/mogelijkheden heb je gecreëerd?
- de begeleidingsmethodiek waarmee de cliënt kritisch naar zijn eigen gedrag en de manier van opvoeden leert kijken;
- het handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en protocollen.

Resultaat

Je hebt passende begeleiding en ondersteuning gegeven bij de opvoeding van de kinderen. Misstanden en signalen van misstanden zijn besproken met de cliënt en zo nodig is de cliënt gestimuleerd om contact op te nemen met andere zorginstanties. Indien nodig zijn zonder toestemming van de cliënt, derden ingeschakeld.

Bewijsstukken

- Ingevulde feedbacklijst
- Verantwoordingsverslag

Bijlage De Wegwijzer

De Wegwijzer

De Wegwijzer is een hulpmiddel om een oefenopdracht uit te voeren. Door de vijf stappen te volgen werk je volgens een methode.

Elke oefenopdracht is opgebouwd volgens de methodiek van de Wegwijzer.

Wanneer je toelichting wilt hebben op de stappen kun je de onderstaande aandachtspunten gebruiken. Ga na welke vragen en/of opmerkingen bij jou passen.

1. Oriënteren

Door je te oriënteren op een oefenopdracht weet je wat je te wachten staat. Je kunt op tijd vragen stellen. Verder krijg je zicht op de gehele opdracht en wat er van je verwacht wordt. Gebruik de volgende vragen bij de oriëntatie.

- Waar gaat deze oefenopdracht over?
- Over welke kerntaak en werkprocessen gaat de opdracht?
- Wat ga je bereiken met deze opdracht?
- Wat moet het resultaat zijn?
- Welke bewijsstukken horen bij deze oefenopdracht?
- Wat zijn de criteria waaraan je moet voldoen?
- Wat wordt er van je gevraagd in de oefenopdracht?
- Welke verantwoordelijkheid draag je voor de uitvoering van deze opdracht?
- Welke afspraken zijn gemaakt op school en welke in de praktijk?
- Wat zijn de criteria voor voldoende of goed?
- Waar voer je de oefenopdracht uit?
- Wat doe je in de oefenopdracht?
- Welke kennis, vaardigheden en houding heb je nodig om de oefenopdracht uit te voeren? (Raadpleeg de bijlagen van de oefenopdracht)
- Welke persoonlijke leervragen heb je?
- Welke beroepsinhoudelijke leervragen heb je?
- Bespreek je vragen en doelen met je begeleider.

2. Plannen

Door een planning te maken leer je om effectief te werken en het resultaat te bereiken. Verwerk de volgende onderdelen in dit plan.

- Wat ga je doen?
- Wanneer ga je de opdracht uitvoeren?
- Waar ga je de opdracht doen?
- Met wie ga je de opdracht doen?
- Hoeveel tijd heb je of wil je besteden?
- Maak een tijdsindeling!
- Wat heb je nodig bij de uitvoering van de opdracht?
- Welke hulpmiddelen en materialen heb je nodig?
- Welke afspraken maak je?
- Hoe ga je aan het werk?
- Wanneer lever je de bewijsstukken in?
- Bij wie lever je de bewijsstukken in?

3. Uitvoeren

Tijdens het uitvoeren van een oefenopdracht ga je regelmatig na of je op de goede weg bent. Je doet dit aan de hand van de volgende acties

- Werk aan de oefenopdracht volgens planning.
- Controleer regelmatig of je nog volgens planning werkt.
- Controleer regelmatig of je werk voldoet aan de criteria.
- Vraag regelmatig feedback aan je begeleider(s) en medestudenten.
- Stel het plan en de uitvoering zo nodig bij.
- Verzamel je bewijsstukken.

4. Controleren

Je controleert of je de opdracht goed en volledig hebt uitgevoerd. Je krijgt feedback en je geeft jezelf feedback op de volgende onderdelen:

- Heb je de opdracht volgens instructie uitgevoerd?
- Heb je het resultaat bereikt?
- Voldoet de uitvoering van de opdracht aan alle criteria?
- Heb je volgens planning gewerkt?
- Voldoen de bewijsstukken aan de criteria?
- Zijn de bewijsstukken bij de juiste persoon ingeleverd?
- Heb je de verkregen feedback verwerkt?

5. Reflecteren

In de reflectie overdenk je je handelen bij de uitvoering van de oefenopdracht. Bij de reflectie gaat het niet om een waardering. Je staat stil bij onderdelen van de opdracht die voor jou belangrijk zijn. Maak bij de reflectie gebruik van de verkregen feedback. Er is onderscheid gemaakt in niveau 3 en 4.

Niveau 3

- Wat heeft het werken aan de oefenopdracht voor jou in relatie tot je opleiding opgeleverd?
- Welke keuzes heb je gemaakt om tijdens de uitvoering een zo goed mogelijk resultaat te behalen?
- Beschrijf waarom je deze keuzes hebt gemaakt.
- Wat valt je op?
- Over welk onderdeel wil je verder nadenken?
- Hoe zou je dit onderdeel de volgende keer anders doen?
- Hoe zou je de opdracht in een andere situatie uitvoeren?
- Reflecteer op wie je bent als professional.

Niveau 4

- Analyseer je werkwijze en inzet tijdens de uitvoering in relatie tot de toepassing van wat je geleerd hebt (kennis over ...).
- Trek daaruit conclusies in relatie tot de criteria.
- Geef argumenten uit de theorie en/of uit protocollen, visie, procedures, waarom je deze keuzes hebt gemaakt.
- Reflecteer op wie je bent als professional.
- Wat neem je daarvan op in een verbetervoorstel of in een persoonlijk ontwikkelingsplan?

Niveau 3 en 4

- Ben je toe aan een nieuwe opdracht? Of is het goed dat je dezelfde opdracht nog een keer doet?
- Bespreek met je begeleider hoe je verder gaat.
- Beschrijf welke resultaten je wilt behalen, wanneer en hoe je een dergelijke opdracht weer gaat doen.

Plannen

In het kort

- Maak een planning
- Inleverdatum feedbacklijst vaststellen

Bronnen

- Planningsformulier

Op te leveren

- Ingevuld planningsformulier
- Na het doorlezen van de opdracht maak je een planning aan de hand van het planningsformulier met de vijf W's;
- Maak daarnaast afspraken over het inleveren van je bewijsstukken en het invullen van de feedbacklijst.

Bijlage Planningsformulier

Planningsformulier bij oefenopdrachten serie 2016

Planning van de opdracht: (titel van de oefenopdracht invullen) Werkproces: (code en titel van het werkproces invullen)				
Naam student:				
Wat ga je doen?	Waar, in welke context?	Welke hulpmiddelen heb je hiervoor nodig?	Wie zijn erbij betrokken?	Wanneer ga je dit doen?
Naam begeleider: Functie: Datum: Handtekening:				

Controleren

In het kort

- Alles compleet?
- Ben je op tijd?

Op te leveren

- Ingevulde feedbacklijst
- Verantwoordingsverslag

- Controleer of je aan alle voorwaarden van de opdracht hebt voldaan.
- Voer een evaluatiegesprek met je begeleider naar aanleiding van de ingevulde feedbacklijst.

Bewijsstukken

- Ingevulde feedbacklijst
- Verantwoordingsverslag

Reflecteren

In het kort

- Evalueer de uitvoering van je opdracht
- Maak aantekeningen van deze reflectie

Terugblikken

Samen met je begeleider blik je terug op jouw functioneren in deze oefenopdracht met behulp van onderstaande vragen.

- Analyseer je werkwijze en inzet tijdens de uitvoering van deze oefenopdracht.
- Leg uit welke keuzes je hebt gemaakt om tijdens de uitvoering een zo goed mogelijk resultaat te behalen.
- Geef argumenten waarom je juist deze keuzes hebt gemaakt.
- Licht toe wat het werken aan deze oefenopdracht je heeft opgeleverd in relatie tot je opleiding.
- Hoe en met welk resultaat heb je gewerkt aan het voor jou uitdagende criterium uit de feedbacklijst?

Vooruitkijken

- Noteer voor jezelf zaken waar je in het examen extra aandacht aan wilt besteden en op welke manier.
- Bewaar deze notities goed en lees deze nogmaals door op het moment dat je het examen gaat uitvoeren.

Opdracht	MZ-TB-P5-K1-W5		
Werkproces	P5-K1-W5 Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding		
Opleiding	Maatschappelijke Zorg		
Naam student:			
Studentnummer:			
Feedbackcriteria			
<ul style="list-style-type: none"> Stimuleert de cliënt om kritisch te kijken naar zijn eigen gedrag en wijze waarop hij zijn kinderen opvoedt, mogelijke oplossingen bedenkt, alternatieven uitprobeert en moeilijkheden overwint 			
<ul style="list-style-type: none"> Luistert aandachtig als de cliënt iets naar voren brengt 			
<ul style="list-style-type: none"> Stemt adequaat af op de gevoelens, meningen en gedachten van de cliënt 			
<ul style="list-style-type: none"> Bespreekt eigen kennis, expertise en vaardigheden met betrekking tot de opvoeding van kinderen op een begrijpelijke manier 			
<ul style="list-style-type: none"> Vraagt of de cliënt alles heeft begrepen 			
<ul style="list-style-type: none"> Communiceert open en duidelijk over haar bedoelingen 			
<ul style="list-style-type: none"> Gaat discreet om met diverse beperkingen, gevoelige zaken en vertrouwelijke informatie 			
<ul style="list-style-type: none"> Handelt professioneel en adequaat 			
Feedback aan de hand van bovengenoemde criteria			
Feedbackcriteria			
<ul style="list-style-type: none"> Bevat de verantwoording van de pedagogische ondersteuning, afgestemd op de culturele en/of religieuze achtergrond van de cliënt en naastbetrokkenen 			
<ul style="list-style-type: none"> Bevat de verantwoording van de pedagogische ondersteuning van de groepsdynamica van het gezin 			
<ul style="list-style-type: none"> Bevat de motivatie van kansen en mogelijkheden voor cliënt om doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan 			

<ul style="list-style-type: none"> • Bevat de verantwoording van de gekozen begeleidingsmethodiek waarmee de cliënt kritisch naar zijn eigen gedrag en de manier van opvoeden leert kijken 			
<ul style="list-style-type: none"> • Bevat de verantwoording van het handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en protocollen 			
Feedback aan de hand van bovengenoemde criteria			
<p>Naam begeleider:</p> <p>Functie:</p> <p>Instelling*:</p> <p>-41 BPV (s.v.p. naam van de instelling vermelden)</p> <p>-41 Opleiding</p> <p>Datum:</p> <p>Handtekening:</p> <p><i>* s.v.p. aankruisen wat van toepassing is</i></p>			

MZ-TB-P5-K1-W5

Kennis

heeft specialistische kennis van gedwongen hulpverlening bij opvoedingsproblemen

Vaardigheden

kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen

kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen